

בתולה נשאת פרק ראשון

ההמל נזכר לאין קץ כחנן מוסס וממשיך כיוסלה. כן מז' רצ'י' האמצעת הגנומית מני' גראמי': דצאנאי רב פְּאָא דזהה טרייה ליה. פירוש פְּאָא באילן לנוטמן "[...] חמי ווינ' [...] ליג' פְּאָא גנרט' מנטה מלוקון חמי' רג' פְּאָא דזא' טומ' לה פְּאָא [...]". נזון מא' [...] גראם קע' דערפינ' נו' צאכל' ריז' מוכן לנוטמן [...]]. האיש מונט' טגה גהראט' לא מפריע היונט' סיגל' ויל' מומתקומוט' [...]]. כו' לא גאנט' כלען גל' פרילען עלה' ובן פְּאָא ה' גאנט' זונט' [...]']. זונט' לא פְּאָא נבר' יומק' ובן נטל'ה לריטט'ה' חאנל' בעינ'ק' מנטה פְּאָא פְּאָא זונט' [...]']. גראט' פְּאָא זונט' זונט' דעליל' גערל' דעליכ' ליעיק' קוו' מונטן צאכממה גמנטו' וועודט' דערפינ' פְּאָא ווינט' נטפם צדילען זונט' [...]']. גאנט' מה' מלוקון' וויס' לדחות דזוקה' אטע' זונט' דעכט' זונט' דעכט' זונט' גאנט' על' מהרמיך' סלען' לא' נלו' זונט' הא' טומט' דערט' לא' וויל' גאנט' [...]']. גאנט' דיעוקה' סייט' מונטן': גאנט' דיעוקה' סייט' מונטן':

נדף ז עיב) וביהודה שנ-מן מני שמתיהודה צמה. אךך ר' מילן ד-מפריז' לטלור נמלט לא-מיימיד מס הראותנו כל-כךה [ז' מאהה ר' שי טמן כהמכו]: וואבר ג' נז הארוותות. כי פ' מכמיס גנונו על ימול צל פניאו גנונו קלבן מיל ימוד צל גההוותם: מקדש גבוז ישראל צי' הזאה וקדושים. מזוס לדידמינו מקדש כפעה ברכਮ האנטולין ולו הכניקת מופת קומלה לקיוטן לי הכניקת החומופה וויל' צומפה צמחרית להמן קודס הארכלים ומ-עלאן מבריכן מברך קדעת כמיהו ווינו לקדש הטהרה מוקס דלאן פציחת גמר מלחמה דלחימת פרק החקלאות וכפעם נטהון נמי לין מבריכן ל' מל הגאנזערן דחמן hei גרכיה נטלה דקמיה ניל' יריכו לא-געום ימד וככמם נטהון מות ונרכם ליטוינן לחוד נבר מבריכן ב' פטמיס נפ' ו' צאנזאגן לא-פאטיקן [ט' מיעיס ולגורם הכאומה כך כמג נמאומה רט' ז' ורכמ' על כגן מבריכן על צאנזאגן נלהרין] ז' דאי פטפקן כך גוולה נלהר' ס': ז' דזוא שבאו פנים הרשות. מומל ר' יט' פסי מדחות קרי לאס מצוו איזו ג' כגדה מהן תירן לא-לכתרת נטבילו אל-לן מניות מהליכין גל' וגטנה לא-ג'

בג'ז'ר הכהן מורה: נעם נסוחן: [כיניהם והופצה]. פירש המיימון פיס מדרותם בס הוויס באל דמענו בכלה נסוחן

ודף ס ע"א] באשות בדין, מימה נחטט ככן נמי מיל' ספק ספיק'ן ספק מחייב'ן כו'
ומה'ן מחייב' ספק מוכח ענ' ספק דילוקת מיל' ז' ל' דמותה ענ' גל'
ספק'ם וככל מסכם דירושלמי נצר' פ"ג: פ' חחות בע' שניות. ומ'ית מפללו ליכל
הילג מלה קפיה קוס נ' הוקען מהוקען (דרמהון) [וינצ'ו] ווא ייל' דירושלמי
מפרנס' הוים יט' נו': ור' א' מוחר טול' נטול' טול' טול' טול' טול' טול' טול' טול' טול'
לספק'ה כהונתך' ווקי'ן מון' טב' נקברת געל' בעלה הילג גל' גל' גל' גל' גל' גל'
פ' צילו'ן דרך סמנינטיס הילג רלה' גאנטימידס גט' עוז'ן וווע'ן וווע'ן וווע'ן וווע'ן
טעל' רימוד וויפילו' (יילט) [דרמהון] דילן' גאנטיפיס הילג גאנטיפיס גט' גאנטיפיס
(ק'ק' פ'ק' ליז'טומון) ליט'ן קו' פ'ג' דלמאזוט מז. קאנ' כאנ' פ'ג' דלמאזוט:

בזק ט עי"ב הואור פתח פרטיה ממצאי נאכן ח'הכידה בתובתה. מימה קרה
דצמבר ל' [ג'וֹפִין] פקס ("כרכ'ג") ליטל נומנש י'ן דהט
מאנס נלי זטעל נכל כהו לייכ הווערטה נומקמי הילע וווערטה הילע פטט
פטעומ וווע'ק נלמיגא ער' מעו דלא צערל מארטמאן נומקמייה ער' דילע

הגהות הגדת

ד. ציל מפרשין: ה ניב דפריש ואסדר לנו זההיא: ה ניב גם: ה ניב אנפשיה: ה ניב גזע אמי: ה ניב בכרון:

וחישש שמה אשר ברא ואין הפרש בין ברכת אשו ברא לשאר ברכות אלה לענין פנים חדשות בלבד אינם כמו פנים חדשות מברכיהם כלם וגם לאו מברכין אשר ברא בלבד וכדומה ר' הילם ר' אשוי איקילע לבי ר' כהנא יומא קמא כריך כללו ומכאן איליך אי אינכא פנים חדשות בריך להו ואי לא אפושי בשמחה בעלה מא הוא מבורך שהשמחה במגנו וברכת אשר ברא אדרית. והרין והידר בלבד ר' נאצ'ל להרטיכ'א זיל מי שנשא אשה בעיינט' ובאו לו פנים חדשות ביעיט' אם מכראלים שבע ברכות. והשביך דאסור לעשות סעודת נשואן בכווער כדאיתא בפרק ואלו מגלחין מפני ששמחה היא לו. ומיהו אם נכנסו לו פנים חדשות מעזען אפשר שמכברclin ברכות חתנים לפני שהחלה טען ברכות כל שיש בהם וחושתו אפשר לומר שאין מכבלין הרכבה ממש מחמת המגווע. מזאתה לאו יש חולק בין ברכות נשואן לאלמן שנשא אלמנה לבחוור או לאלמן שנשא בתולה כי נמצא בצדוריים הפרש וניל' דאין איתא כסאומר בוגם' מאי מבורך היל' לפושע אלמן שנשא אלמנה נך ולבחור שנשא אלמנה כן כמו שלוקו בימי הרכבה והשמחה. ואלו הצדוריים אין להם שרש ונתק' ולא נדע מי בעל דברים אלו אדר'יט'ם:

(כדי בחותבהה). פ" שערו כטבונה ומכלון סמן ר' י"ב ר' דבניר כטבונה ר' נח נעלם טה ו' לילcum כטבונה היה מכוונה לו "דרכם חכם עלי" קיון ו' ו' דמלהין מכוונה להדים וכו' פ"יו סיכל לילcum עלי' קיון ו' ר' נח קבנה לה כטבונה ו' ק"ה בכח דוקה יה' מ' לו מים עד דכטבנת לה * נול' ר' בתיהו ג' פ"ז מוסיקת מטלטליס א' נול' כטבנה הדרקן לדמיה נקמן ז' Yok פקע מי' קאנפֿר ז' הפלס ע' נול' מטלטליס נול' כטבנה הדרקן לדמיה נקמן ז' Yok פקע מי' קאנפֿר ז' הפלס ע' וכ"ז כטבנה:

א' ציל רק אי איכא; ב' אסדר אלא דוקא כציזל; ג' ניב מברך; ד' ניב ובינו (ובודק הגירושא ר' ר' אמר) אמר כי בפיא אורה ס

(ה) תנן ורבנן מברכין ברכות התנינים כל ד פ"ז ז' ברכות בו ימי המשתה אמר רב והוא והורה והוא שבאנו פנים הרשות אומר ר"י דאי קורין פנים חדשות אלא אולם שמרבה בשיכלן והשמה יותר ובני אדם שלא נודעט לנוושואן כיון דלא אותו הלולא אין לברך ז' ברכות וליל שבת: ב"ז ז' רפניות חדשות באו לאן דאנן מברכים לכבוד השבח בשםחה ובסעודה ולמחר בעבריך ז' ז' דכבוד ים וכובד לילה כבוד ים עדין ואם תוחתלה הסעודה ביום ד' ולא גמורה עד שיעבור ליל ה' מכובן כל יומ' ז' ברכות וכו' ש אם לא החתיל דוד ליל ה' ואם גמורה קודם לא יברך למחר ז' וזהיא הרבה דבר אש"ד דאקלען לר' רב בכואז יומן אכרא בריך צויהו למחר ז' איכא דרישות כרי וכשהחנן הולך לעיר עס כלתו אין לביך אל דוקא בכיתת התנינים כל זה מצאתי עכ"ל: *משמע מותן התגה' הנושאן שלן שאנו ניגולין העשוה ביחס ז' אפ"ה* צורך לברך בשבחה וראשן. כמ"א מצאתי: *שאל'ה עיר שאין בעשרה בני אדם לרבעה ושושואן ואין אפשר להבראים שם ממוקם אחר מברכין אשר בראו בפחות מי' או לא.* השובה אינה צפחתה כי' וכודא מירין בפ"ק דתניניות ויקח בועז ז' אונשים וברכה אשר בראו בכלל ברכות התנינים היא ובדרארמן החם כי' מברך אף רב יהודה שהכל ברא לכלביו יוצר האוד שוש

חדורי אנשי שם

[ג] כל נוקחות מודדי ואניהם מטרוי מנהיר לתקומן ופיר שפוץ מל' קון צו' צמי' הכרשות. פה כרמי' גונטס מל' מיל' ונדית כל' גונטן מגן על' סמיכס (המגין) ופי' יה' סמה' דבשיות ניר' רון
[ה] נידן על' כל' טם נרכ'ה מחרוגין צו' דארה' פסודיא' קרי' וה' לווזיא' קרי' (מנדר'ה-ה):

ונעשית הנטואה כפירה וכפה כיינו קיום סתמוֹת הנטואה. נתק פגץ וקיס פרים ורבסה לנו מחייב נקדח הנטאה וכן נגענו ונכח מילוייה זו עקרבה זו ווון קריק ממה בנטה מגרלן נרכמת מהוים ולין מוג תבזבזה וו שאלן נא קיוס מילוי פרים ורבסה ווילן לנו מקנה גרכסה נמגנו וו. ווילן נוונט הנטה נקס פרים ורבסה כוין (טה' נער) נפקד לקיים מנות פרים ורבסה נעל קידוזין לנו דמי נסיטטה שלינו מתחייב בדחות ונכחות ווילן ווילן כבבון זומט ניגנו מגרך לדמס לח פפער נו ניכול נעל טמייטה חיל סכלת פפער לקיים פרים ורבסה צעל קידוזין וגס ספס ניר דכמיג וחנכה וחכלה נעל הכל כמיג כי יקם לח וועוד נעל טמייטה דילן מגרלן ען כל טמייטה. ווילכה זו נמקנה סכלת זמאמו ווילילו מן העמיס ווינו נקדח הנטאה נעל קידוזין זמאמו ענערו. ואילו ט לחסרו לרווחת וויכיר הנטומת זל יונעה מס נומר טאגנעלס זל קידוזין נמקנה לאטירא נל נך הוילו חופה לומר דודקן נרכם מופה טין קתמרת סכלת. ווילכי נמי סקקמיו חופה לקידוזין זומר וכחיר נל רם הנזומות געל זי טופח טומפל ברכם המזרזין:

יג ה"ר נזכר ממנהן כל שנעב ה"ר ירושה והוא סנהל פיס מדשות עלאו עד עתהophileיו ציו קס כנעה לתופפה. ונגרה דל' מוקמי פיס מדשות הילג נמי מלהס שמלרטיים נצחים צמהה יותה. • ובנה חוצבנה כפינס מדשות דל' מהר נמדלאס מומור סייר לוטס עצמתם של מלך קא"ה פיס מדשות צו' נלמן ודריך לארכטיט צבנת צממה ומונט וח' מקומות עצצתם למחר קיסוס קתפה לאקלטן כל צבנתן עד צמו ואומרים צס צבנע נרכות ואומרים מפל צלון קי' קס פיס מדשות דל' רוחן זיוס הצעדי וצווים הצנת כו'ן מל'ין צס. וטולו אה ר' ר' היל' טל' מילגנס ווואצן ז' צהליין מינהג יפה הילג צלחן לחסור דנני שארי הילג מילגנס ז' צבנתן פיס מדשות. ו'ה' קם דמילגנן ע"ז נרכלם פניס כל צבנה וקו' צבנו פיס מדשות. ז' צב'ם סופרים (פרק ט הל' י"ה) יט פיס מדשות דל' רוחן זו'ה למחר טפוזה. ז' צב'ם יאגנו רטמיישו לומר נטקר ברכם מהנים על הכלום נצברה פיס מדשות כל צבנה גראבן בענץ קו'ס טעודה מילגנן. ודו' ח' ער'א מל' מגן ה"ר ירושה סאכלטן דל' דמות מתכנייה נרכלם נצברה נלטנו ז' צב'ן יולד קאלדס דל' רוחן ז' צב'ן דל' דמות מתכנייה.

הגהות הנרי"פ (ה) ציל שאפשר לקיים כר' :

קרבן נתnal

קיצור פסקי הרא"ש

הנוגעת למילוי: יב. אין גראת ניטולין בין בכחיה לירוקין נטולינה. מכך ניתן לנצל חופש וכלה לירוקין בכחיה. ואפשר גם במליחון אפקט וכלה מוד מוד לירוקין נטולינה. וט מומליצה דלאן נדרך נטולינה כלה לירוקין נטולינה מי. וט מגילון הומוא קודס לירוקין. וט מומליצה דלאן נדרך נטולינה כלה לירוקין נטולינה.

מייל מארך ממכין גרכת חמץ כביה לתהנים ונכלה לילוקון נצח כתלאווקון. כמו רע מהלוי (פ' קי' טז) ברכבת לילוקון ז' . וכ"ר שמו לבנה נחלק פלי וומר שלין נזין ז' הילג' נכללה חמץ נצלד טלה שוחכו ז' הלג' א' נא. ועת בה קידוזין נפי ז' וווספה מאריך טהרה. ולו' דכרי ר' ר' ממל' לדלפין מוצעה כרי טענו עטה גס גרכת לילוקון בעשרות ולמלה' דילפין ממתקלתם גס גרכת לילוקון על מסקי מקור נט' דלו' לפיכך ליטח נטל' נרכחה לילוקון ולד' נפנסים לקידוזין ונכלה נזין טהרה. ואורך זכות טדריך נוצר גרכת לילוקון קודש קידוזין מדולר (פקחים דף ז:) כל הנרכחות טל' מגורי עוגר לנעדיקן. ובו ורכבת נזין לעצום מחקה גטהווקון לילמלה' קדרון נטה נטה ווועה לא נרכחה זכטנין ז' נזין לעצום מחקה גטהווקון לילמלה' קדרון נטה נטה ווועה לא נרכחה

בונקרים נביים א' שלא הוכיחו זאת אלא בברחם התייחסו לעוד דבר.)

דרכיו לארץ ע"ש מופת צליפה נקיה עכבי: (וזהו הדינא בקדש ישראל ע"ז)

בגנרטס. ע"כ לאגינס ווילג' מאטס פילוקה נסס וכ"פ דפוקס דמוי גנרטיס מיל שול גלען מזאש
טעלטום וויל מאטס הילקו מלך וויל יקון יילם לאט פלענו נמא דהילרי ממי': א[נ]ייש שבתבו
שעריך' בזרך' ברכת אידויין קודם קירדושין. הויל דעם פרא' ג' מנטוכז ווילו ריבט
גנטוטסוי ריכ כלע ליע': ב[כ] וויש שבתבו שעריך' בזרך' בישות אחור הקידושין. הויל דעם פרא'
פרא' דפקטס דע' ז' דע' כנlayer וויל ווילוורה מנדבלט דהה וויל קירדונה נרכיש טאכליטס מען
ועין כנlayerות וויל זה להר דעינו ריכ כלע צ'ו צדיל פאצ'ה קרי' ג' ווילס עמו צאנמץן שמואל
קייזן טופח פון ומזהוין יהו וויל' ג' דעל זכיל דעינו ריעז דעט ר'ם הלן שמון פלאי
מיינסיד ערלע זיל פון פילן קוטס קידוזן. וזה אומכט כענין צוות' שאמאנץן למאר קידוזן דהמיטעל
טומעה אויל וויל זה אומטיס ווילזון ער' ריעז סחמייזין יהו וויל מהויה גוילא מלה
וואלה נוליגו צינען קוטס האלטונן וכ'ם ינק מבה ווילג' ר' מנטוי וכ'ל זים צה מונען:
ג[ג] הא' גרא' בריך' מקדש ער'א' זגדבר. כן דעל רעמה פרא' ג' ווילס עמי' ווילס נפי צאן

האיש מקדש פרק שני קדושים

ונחל את הארץ: על ויכוחו: מחייב לו ובארבען את ימי א' קד' פ"ג מלכמת מלחמת פג'ם נצון טה: ב' ג' קד' ס"ה מלכמת

הדריך ערד האשֶׁר נקנית

רישיון לא **כטנה** אין **בשחיה**
אליה לא **כטנה** לא. מתקני
שב לא **כטנה** דיק לא **לכו** לך
נעורה אין **כטנה** לא **משמעות** ליה **לרב** לא **כטנה**

וְסֹבֵב מִגְנָן יְמִילָת נֶם [ב-ב] מַתָּנִי^א כָּל הַעֲשָׂה מְצֻוָּה אֶחָת
מְטַבֵּין לוֹ וּמְאַרְכֵין אֶת יָמָיו וּנוֹחֵל אֶת
הָאָרֶץ וְכָל שָׁאָנוּ עֲשָׂה מְצֻוָּה אֶחָת אֵין
מְטַבֵּין לוֹ אֵין כָּרְכֵין אֶת יָמָיו וְאַיְנוּ נוֹחֵל
בְּחֵת הָאָרֶץ^ב וְכָל שָׁאָינוּ לְאָבֶן שְׁמַנְתָּה וְלֹא
מִמְקָרָא וְלֹא בָּרוּךְ אָרֶץ אַיִן מִן הַיּוֹשֵׁב וְכָל
מְחֻזָּק בְּשַׁלְשֹׁת עַלְיוֹ הַכְּתוּב אָוֶר (קְלָה
, ז) וְחוֹתָם הַמְשׁוּלָשׁ לֹא בְמִדְרָה יִתְהַקֵּחַ
מ' כָּל שָׁאָינוּ לְאָבֶן שְׁמַנְתָּה וְלֹא
בָּרוּךְ אָרֶץ אַיִן מִן הַיּוֹשֵׁב רַבִּי יוֹנָן אָמַר^ג
פְּסָולְ לְעוֹדוֹת: תֵּיר הַאֲוֹלֵל בְּשַׁק הַרִּי וְה
כָּל וְיַש אָוְרִים פְּסָול לְעֹדוֹת אָמַר רַב
אַדְיוֹ רַב אַכְיוֹן^ד הַלְּכָה בְּרַשְׁת אָוְרִים:

שליך פירקא האשה נקנית

מ.א.) **האיש** ^{ב'} מקדש ^{ב'} בו ובשלוחו ^{ב'} והאשה מתקדשת בה בשלוחה ^{ב'} האיש מקדש את בתו כשהיא ערדה בו ובשלוחו (מו) ^{ב'} האומר לאשה להתقدس ל' בתרמה זו התקדשי לי כזו^ו אם יש באחת מלהן שוה תקדשי לי כזו^ו ואם לאו אינה מקדשת לרשותה מקדשת ואם יש בכלל שהוא פרוטה זו וזו ובו ובו אם לאו אינה מקדשת ואם לאו איננה מקדשת היהת ואוכלת ראשונה איננה מקדשת עד שידיא באחת מלהן שוה פרוטה: (מא) גמ' לשטה בשלוחו מקדש ^{ב'} בו מיביעיא אמר ב' ויסוף ^{ב'} מצואו בו יותר מבשלוחו כי הא דרב ספרא מהריך רישא רבא מלך שיבוטא ואיכא דאמר בהא איסורא נמי ניתת בה ^{ב'} כדרכ יهודה אמר רב דאמר רב הוזה אמר רב ^{ב'} אסור לאדם שקידשasha קיד שיראנא שמוא יראה בה דבר מגונה תחתגנה עלי' ורחמנא אמר (ויקרא ט, ז) אהבת לרעך כמוך וכי איתמר דרב יוסוף סמסיפא אויחדר האשה מתקדשת ^{ב'} בה בשלוחה השטה בשלוחה מתקדשת ^{ב'} בה

יביעא אמר רב יוסוף 'מצוחה בה יוחר' במשלותה כי הא דבר ספריא מהריך רישא בא מלה שיבוטוא אבל בהא איסורא ליה זה בדריש לקיש דאמר ריש لكש טב

אַבְרָהָם הַחֲכָמִים יִלְמִידָה נְכֻלָּתָן
אֶבֶן כָּרְסֵס צָמוֹל מִזְקָנָת
כְּפָאַי מִשְׁלָכוֹת מִלְחָמָה
לְקוּרּוֹת (טָטוֹר) וְלָמָר יְרֵמָה לִי
סְלָמָן דִין רְכַעַי נָוָג כְּמוֹתָן גָּלָן
חַלְלָמָן מְגַלְלָמָה אַנְשָׁה רְכַעַת גָּלָן
פְּדָיָן כָּלָל כָּלָל חַמְרוֹן חַלְלָמָה
וּקְדוּשָׁה דְבָרִים וּמָה קְרוּשָׁה
מִימָתָן כְּמַנְטָרוֹת וְכְבָשָׂר
מַלְכָרִיקָס (נִינְצָן פ.) לְיִנְהָ קִינְכָת
גַּמְעָט לְכַעַי כְּמוֹ שִׂמְכָנָל נְכֻלָּתָן
מְנַעַל צָעִיל (פְּטָעַט כָּעַט) מְוָת גָּלָן
לְלָל כָּעַט כָּלָל יְהָה נְעַט רְכַעַי נָוָג
כָּה עָכָר וְצָדְלָי סְלָמָן לְלָן רְכַעַי
נוֹוָג נְקוּרָה כָּעַט כָּלָל יְהָה נָוָג
חַמְוָה גָּלָן וְלָמָד הָלָב וְלָל חַמְוָה
נוֹוָג נְקוּרָה מְקוּרָה יְהָה יְוָתְלָמִים
אַדְרָה (ה' מִתְּחִיבָה דָעַת)

中華書局影印

5

אתה תזרע פרו ורבו. וכבר באנו (כלומר ע"ז) שהחן פטור מקריאת שמע כשיישא בתולה מפני שהוא עסוק במצבה. ובכבר הבהיר משפטו מצוה זו בפרק ז' מיבמות. ומזה זו אין הנשים חייבות בת. ובבואר אמרו (ינמוס ק"ה): האיש מצווה על פריה ורבייה ולא האשה. (כלומר, נשים קלנות רקום פט"ז):

מצווה רג היא שצונו לבעול בקדושים ולחת דבר ביד האשה או בשטר או בביאה, זו היא מצות קדושים, והרמו עליו כי יכח איש אשה ובעלה נני, הורה שהודוא יקנה ביאה, ואמרו ויזאה ודוחה, כי כמו שההנאה בשתרא אף ההנאה בשטר, וכמו כן למדנו שהיא נקנית בכוס מאמרנו באמה העבריה אין כוף לאדרון וה אל יש כוף לאדרון אחר ומנו אב. אבל קדושים ואורייתא אומנם הם מבוادرים שהם ביאה כמו שהתבאר במקומות מכתבות וקדושים ונדרה. וכבר התבאר משפט מצוה זו בשלמות במסכת קדושים. ובבאוור אמרו (קדושים ט.) קדשי באיה שהם באורייתא (כי פוך נשים בלבד מיטום):

מצווה רטו היה שצונו למילוי את הבן. והוא אמרו יתעלה לאברהם חמול לכם כל זכר וכתיב בתורה שהוא בirth משבטן מצווה זו. ובפרק י"ח משבח ווד' מיכמות, ואין האשה מצווה למילוי את בנה כמו שהאב מצווה בונה כמו שהבתהאר בקדשין.

מצואה רטז היא שצינו להו הרים נשא את אש אחו כשם ולא הנית ורע. והוא אמרו יתעלה במא בא עליה. וכבר התבארו דיני מצואות זו בממכת יבמות. כי מיל, נסיס כלכות ינוס ומליגן:

מצווה רין היא שנזנו להוות היבמה הולצת ליבמה אם לא ישאנה. והוא אמרו יתעלה וחלצה נעל. זכר הדרבא ר' מישטי מצוה זו במסכת יבמות. זכר יעדת אמרם יגימות (ל'ט): מצות יבים קורמת למצות חליצה, ולבן היא גקראת יבמות ואעפ' שהיא כולה דיני היבם והחליצה בשווה. כי מלה, נסים הלוות ינוס ומלייה:

מצווה רית היא שצונן לשאת האוגם את אנטומי. והוא אמרו יתעלה ויטברך ולוי תהה לאשה. וכבר הבהיר בغمרא מכות (דף ט"ז) שוה הלאו של איןש שהוא לא יכול שלחה כל ימי הוא לא שקדמו עשה. הנה כבר הבהיר שוה ולוי תהה לאשה מצויה עשה היא. וכבר הבהיר ריני מצווה זו וב' ודו' מכתחות. (מי מיל', נשים קלומות נערגה גטולג):

מצווה דיט היא שצונן דין מוציא שם רע כלומר שצונן להלכו ושותהא אשתו לי לפוי שכוא בה גם בגין ולו תהיה לאשה. כבר התיברר בגמרא מכות (פס) בוה הילאו נם בן כמו שהתיברר באונס, רוזזה לומר שלוא וה קדמו עשה. וכך התיבררו דין מצווה זו בשלישי ורביעי טמכות. (כ פג', נשים פלומ' נערת נמלת' נמלת')

מצווהת רב היא שצונו בדין המפתחה. והוא אמרו יתעלה
וכי יפתח איש וגנו. וכבר הבהירו משפט
מצווה זו בשלישי ורביעי מטבחות. (ולא סמאניטים, טיס כלום
גערה נמולא פ"ל):

מצווה רבא היא שצינו בדיון אשות יפה תואר. והוא אמרו
ייחוללה

אבי צדק את המשקיות יפה, אף צדק את האיפה יפה, זהן צדק את ההן יפה. וכבר נדע שהאיפה היא מורה היבש וההן כורת הלהת, זאללה כלם עניינים אם נשתנו מיי השיעורים כפי הדבר שישקל או מוד אמן הוא שיעור ערך מן המעריכים, זאלו כלם רוזזה לומר הפלס והמאזנים וודאייה יקאו מרות והזוווי שנצעטיטן להפליג ביצטוזים השיעור הביסכם עליו מכל מן ומין מהם יקרא מצאות פדיות. ולשון ספרי על תגיאי ק' התזאיו אתכם מאין מצרים על מנת שהתקבלו עליכם מצות מדויה שכל המורה במצוות מרות מורה בצייתא מצרים וכל הטענה בה כופר בצייתא מערם. וכבר התרבאו משפטינו מזויה זו בחמשי מבתרא. (מחלוקת פג"ז, פלכום גננק וולדניך ב"ק):

מצווה רט היא שצנו לכבד החכמים ולקיים מפניהם וلنרגל אותם. והוא אמרו יתעלה מפני שיבת חיקם והדרת פניו זקן. ולשון ספרה תקום והדרת קימה שיש בה הדרה. ובבר התבראו משפטיו מצוה זו בפרק ראשון בקדושים. וזאת שעם היהות מצוה זו מהויבת לאנשים כלם בכלל כלומר לבך החכמים ואפילו לחכם שווה לו בחכמה כמו שבארו באמרים (ג' מ ל"ג) ח"ח שבבבל (היז) עמודים וזה מפני זה ע"ש בבוד דברים נוספים על החולמייד, וזה כי כבוד התלמיד לרבו יש בו תוספת גדרולה על הבודד שהוא מהויב לחכם ויתחייב לו עם הבודד המורא כי הם כבר בארו שחק רבינו עליי בחק אבוי שהייבו הפהוב לבדו ולרא ממנה. ובבאור אמרו (פס) אבוי ורבו רבוי קדם. ובבר אמרו (סידרין ט:) שאיננו מותר לחלק עם רבוי רציה לממר בחלוק לצאת מהוראותו ורדינו ושיטמך בחכמהו וילמד או ידין ווורה אלא אם כן יתן לו רשות ואין מותר לו להחקוקטט עמו או להחרעם ממנו ולא לחשדו שההדר אחריו בפועל או במאמר מפני הרהර כי אפשר שלא רציה זה. ובפרק חלק (דף ק"ג) אמרו כל החלק על רבוי כאיל' הוא חולק על השכינה שנאמר בחיצותם על ה', וכל העוישה מריבה עם רבוי כאיל' עשויה מריבה עם הקב"ה שנאמר הנה מי מריבת קדש וכו', וכל מהרעם על רבוי כאיל' מהרעם על השכינה שנאמר לא עליינו תלגוזותיכם כי על ה', וכל המהדרה על רבוי כאיל' מהדרה על השכינה שנאמר קrho ומיריבת בני ישראל ותלונתם והאשים כי מחלוקה קrho ומשה שודה בגין של כל ישראל ושל והשרם אמרם היה עם משה בגין ובמשת, וזה כלו מבואר הכהוב כל עין מהם על ה'. ובבאור אמרו (סודות פ"ז) מורה רוך כמורא שמים, וזה כלו לקוח בראשית מהיות הכתוב מצוה לכבד את האבות והחכמים כמו שהתרבא במקומות וברים מההולדת לא שהו מצוה בפני עצמה, ודין זה, (קדושים פסין, מיעט פלוטון מלמות פולקס):

מצוה ר' היא שצוט לבוד אב ואם. והוא אמרו יתעלה
משפטינו מצוה זו לתלמיד ועיקרו בקדושים. וכבר החיבור
אזרחי כבוד נאצל ומשקה מבנים יומציא. (וסמך יתנו, בלטמו
אתה ימ' 1234567 אמתה ימ' 7654321)

מצוה ריא היא שצונו לזרא מאב ואב, והוא שיתנהג
עםם כמנגן מי שהוא ירא מכנו שיענישו
כמו המלך, וילך עליהם כורך שליך עם מי שמחד כמנן
וירא מהגע לו ממנה מה שיכאם. והוא אמרו יעהלה איש
אמו ואבוי חידרוא. ולשנן סיפרא איזהו מורה לא ישב במקומו
ולא מדבר בפניו ולא סותר את דבריו. וכן נבר החכארוא
משפטיו מצהה זו בממכבת קידושין (קוטיס פ"ג, קלותם ממליט פ"ז).
פרק (ז):

מִצּוֹה רַב היה שצינו לרשות ולרכות לכון לקוים המכון
והיא מצויה פרה ורבית. והוא אמרו יתעלה

6

נשים, הלכות אישות פ"ג

מניד משנה

בָּא אַבְלָה אֶזְקִידְיָן בֵּבְיהָה וּבּוֹ, פָּרָק קָלָם דְּקִירְיוֹן (דָּקְ' כ') רַכְמָנָד עַל דְּמָדָךְ נִגְמָה וְעַל דְּמָדָךְ צָסָקָה וְעַל דְּמָדָךְ נִגְמָה צִדְקוֹן
בָּגָן בְּלַהֲמָדָת אַבְהָה וּבּוֹ, וְאַמְּלָה כְּמָה מִקְוּמָת לְכַפְּרוּת כָּל הַמְּלָאָמָר אַלְפָה
סָוגָר לְפָסִיקָן, וְכָמָן כְּמָה גָּדוֹלָה וְכְמָה לְפָנָה כְּמָה לְמָרָטָה כְּמָה
לְמָרָטָה כְּמָה לְמָרָטָה כְּמָה לְמָרָטָה כְּמָה לְמָרָטָה כְּמָה לְמָרָטָה כְּמָה לְמָרָטָה

נורדה. כשם שנזכר ונפרש
זהrikht כך נומר ומכוונים. אבל
זאת הטענה דין תורה וברושים
כך איש אשה ואמרו היבטים
שנזכרן

לו נצטט הרי הלו קידושי ג'נובה. ו' נ' מזוז טריניליה מפוארת כנראה וכונתה הלו צנור ליאו תפיריה כנראה מלהן מלהן נלמוד מזרחיות מקדש הוה פוליהה. ו' טהרה רוח ק' ק' נאה נאה ממנה כק' מזער עט'ך קדרי מורה לאלה באליה דכרי קופרים. ו' נומר עט'ך גאנטה גאנטה נלכני בא-כיניה קרכמץ' סופר פאנטומי מכ' בס' בס' רוח' נלמי נס' נס' קידושי צער ט'ס מד'ך נלאל אנטאמויה

המלה נפילה נספחה לפה, וטוניקת:

בתוך נקבעו צדדיות הנוגע לכליים מוגדרים כטורים
צופרים וכן דין הנקרא דין טירס ופייטיזו
דין גאנטמר לי קאַם ליטָאָס ווּלְמִוּן מאכטָן
קידזונק מלֵי יְהִי זְכָרָה אֲלֵמָה כְּבָשָׂה
קם מאמי ווּלְן גּוֹסֶפֶת וּמְכוּנוֹן, ומְלֵאָה סְגָה
שמאָק פִּינְס דִּין וְקַרְבָּה סְגָה נַעֲנָה
אלְלָרְנוּתִין אלְלָרְנוּתִין בְּרָהָה דִּין

נחתה כספ' השדה קח ממי: ב' ע"ב שיעיר הדבר כד' היא נהנו כל ישראל לדורש בכמה בשוה כספ'. וכן אם רינה מילא וסיפר ממכרי קופרה אטמלי וכו' וגם נטה למאה ולח' כנוה דמל' וכו'ין אף מכף' מהמל' מאלה ומאת מל' דנ' מוויה חד' דנ' פולפיים. וכן מילא ומאת מל' סכט' סכט' גה' גל' וככמ' מדנ' ית' סעט' גה' קם ט' לוח' ואטמו' מכמ' וכו':

בתב' הרבא"ז מלהו סכימים לקוביות הט' ו' נסכים ט' ו' פול' גול' מו' וכו'. וכן טמן נמנ' צפחה כלום אלו ט' מ' מוקט עטפנה ו': **אנווב הכהנה** טמן

בשוק אע"פ שקדושים קידושין גמורים מכין אותו מכת מרודות כר
מתן תורה: **בן כל המקדש** אשר בז ע"י עצמו בז ע"י
שליח צרך לברך ואזכירם הקדושים או הוא או שלוחו ברב
שמברכץ על כל המצוות ואח"כ ימקדש ואם קידש ולא בירך לא
ירך אחר הקדושים שוו ברכה לבטל מה שנעשה כבר נעשה:

בג'ז

אלא פועל עט סרי כ"ז פמ"ג צס; ב' פועל סס סרי נ"ל ובס גומבו כל לדשם וונסמא"ג צס; ז' זכמ"ל ליט ועוזן נס"כ;

לחם מלחמה

בג בְּלֹא הַמִּקְדָּשׁ אֲתָא אֶתְחָתָה כִּי צָרֵךְ לְבָדָק קְרוּם הַקְדָּשָׁן. גְּנוּמָה כְּבוֹרָה דָּלָמִיכְוֹן
כְּנַרְטוֹן זָלְן גְּנוּמָה מִלְּבָנָה כְּמוֹנָה הַגִּיא כִּי בְּנוּרָה יוֹזֵר נִרְטָה קְלָנוֹת מִלְּבָנָה
לְלִיה לִיה לְלִכְיוֹן וְלִי דְּמַנְרָכְנָה מִתְּחָה אָמָר כְּמִילָה וּפְעָמִיךְ דָּכוּ יְמָר גְּבָרִיםְתָה. זָה תָּמָר לְדַעַתְהָ
כְּכָבוֹד סְפִילָה דְּכִי פָּס דְּצָהָרִי הַסָּדָה דְּלָמָן עַתָּה בְּמַגְדָּוָה וְכָה יְמָה גְּדַמְּפָחָת
שְׂפִירָה קְמָה כְּמַלְמָרָה כְּמָה כְּמָה מִגְּרָךְ עַלְיָהוּ מִכְּרָבָן נְפָצִין פָּזָן מִן אַנְטְּבָלָה נְלָקָה
וְלִלְכִּימָוֹן כְּנַרְטוֹן אֶל מִרְכָּזָה נְפָצִין דְּלִין וְהַלְּכָה דְּבָאָלְעָן כְּלָמָדָן וְלִלְקָדָם
לְלִבְנָה כְּכֶבֶד דְּבָשָׁה וְלִגְנָה קְדוּשָׁן שְׁלֵמָה מִתְּמָלֵל נְלָקָה חֲלוּזָה זְרָעָה עַל
לְלִבְנָה לְיַעַן דְּלִטְמָה מִתְּהָרָה מִתְּהָרָה טְהָרָה הַמְּנוֹה וְלִי יְהָסָטָה הַמְּנָכָר טְהָרָה
לְלִי הָלָל גְּנוּמָה שְׁאַבְדָּק טְהָרָה הַמְּנוֹה וְלִי יְהָסָטָה הַמְּנָכָר טְהָרָה
פְּמָמָבָה

ספר רביעי

הלבותנו חמץ וזה טהור.

הלכות אישות. הלכה גירושין. הלכות יבם וחילצתה. הלכות נערה בחוללה. הלכות סותה. והמצאות הנכללים בהם מפורטים בשמותם במקומיהם:

הלוות אישות

יש בכלל ארבע מזונות: שמי מזונות עשה, ושמי מזונות לא תעשה, וזה הוא פרטן:

- א) לישא אשה בחתונה וקידושין; ב) שלא תבעל אשה בלבד בחתונה ובלא קידושין;
ג) שלא מנע שאר כסות ווינה: ד) לפרות ולרבותות ממנה:

יביאור מצות אלו בפרקיך בלבד:

פרק ראשון

מאל טז

ט' א ב ובאחד מצלחתה דבריהם וכור בבראה ובציבור מתחזרה ובכך מדבר כוונתך. וט' בז' פ"ג פ"מ במקן אככוף מלכני מפלכים ע"ג

ס"א ר ובאחד סכלה ברכות בוגרמן, וק 63

פרק א א קודם מהן תורה וכו'. ואֵת פְּסָעֹת וּמִנוּלָר נַכְלָכָה מִקְוָמוֹת דְּלֻעָּוֹכֶר צִיּוֹת גַּעֲלָמָה בְּרוּחַ לְהַקְרָבָה וְכַיּוֹן עַמְּלָה בְּלָסָס שְׁנָתָם חַיָּה לא הַפְּסָמֵם לְזַהֲרָה מִלְּאָה כְּמַחְכָּמָה מִלְּפָסָס וּלְמִמְּטוֹזִין: בֵּין שְׁנָתָה תּוֹרָה נְצָבָה זְמָנָיו עַכְשִׁיו סְמִינָה מִלְּאָה כְּמַחְכָּמָה מִלְּפָסָס וּלְמִמְּטוֹזִין: יְמִינָה שְׁאָלָה מִזְרָחָה. כְּגַד נְצָבָה סְפִירָה בְּמִלְּאָה גַּלְבוֹכָה:

ב ובאחד שלמה דברת כי מאת **א קודם** מתן תורה היה
(קיטוון כ'). ככל נקמת נCKER

ביתו ובו^{עליה} ביןו לבן עץ נספֶל קפלים הולך מן הצלחה געניאתים סוף מדכָר וגטער וכינְאָה. ומ"ק רכינו צאכָק פּוֹל מַדְכָר

שנמנעה חוריה נצקן יושא לא כניכר אגדת נסימת נסימת עלה מזון
הנשאפת מערם גודות נקלות דכל סולא דכל דרכי
טביה רוחנית רוחנית גוף יטמכו וכפה ונזרקי עcope גו נפנורו

ב לאשה שנאמר כי יכח ווּמְלֵא כָּל־כָּבוֹד כִּי־מְלֵא כָּל־כָּבוֹד מִן־הַמְּרוֹא וְכִי־הַצִּיּוֹן שֶׁמְרוֹא צָבוֹא מִן־הַמְּרוֹא וְכִי־צָבוֹא מִן־הַצִּיּוֹן.

משלשה דברים אלו האשה
או בבייה. בבייה
מדיני קופים וכמכו"ן ולי הולך נאכז פניו

בנאים בתקופה מהלך דרכם פל נסית מקודמת וכגד עלייה מוקדם מיטמי

תביבת חומר נ-בון. ר' פול גראן נזכר מזמנם כפ"ז ומקומות (ו' ב' ק"ג) שילוג מילים נ-בוניות נ-בוניות

ט'ג ג' וברבוף פרבר בופרומ. טעםנו כל בכיע ו'ל בון מזום כל בער גנלאז ללחן משנה

כמכו שיכתב נסח השם וו'ים בפער גוף נגזרה דואו לו צייר מודם כס נקלוטס דרכי קופרים

ככל לנו מילוי נטה מוגנלה גאות דתינו קיינעם מרים כהן ווילם וכטראם וכטראם וכטראם

מג'רל – יפה נוף ורשות רוח הולמת מפנינו, מושך ומרענן, מושך ומרענן.

לעון מילון

מזהב למלך

פ"א ב וכטב מדצ' כ"ה. (**פ"א יין מ"ז** כ"ה ולפ"ג ודכ"ג נמי קופיטס קרי לה כ"מ קידוז טורה יינו. ועיין כמ"ט הרג' במאגר ליקט פ"ד מלכיות הלו דין ר' נמי המקטר גונזגה.

שי ודיין נטורה לנברך פָּנָא נקית (ד"ג ט'): למינו לרמי יומן לדמות נילס מוגנו
חימינן נערס פְּמַרְוָקָה כיינן גאנסם לא קִיְּמֵי צְבָא לְבִּיכָּר זְדִי עַזְּבָא נפְּנָה הַ
שׁוֹרֶת

፲፻፭፻

¹⁴ ביצהר זכרה במאמר נגדו וגס טלה נגה וטילין מלחת ואסדרין מינקרלו לו לא רציחן דפלוון מלון גימוט בנטולמו נקדמה ארכטו ון ווּזְבָּעֵן לאטכין זיל' צ'אכטן קן: בין שונתת תוויה נגטו ענ' ס' ייקס לא' מאפה. פרק קמן דזקיזען (ו' י'): ב' ולז'אַרְעַן אל'ו ער' הו' מוחרק. ויס פיק קמל זקיזען (ז').

le over the
ping thing
he created
subdue
es on the
face of the
d to every
thin which
at He had
sixth day.
if intertwin-
Hirsch).
the, before
tinguished
the one in
(Chizkuni).
tinction —

וניאמר אליהם געשה אדם בצלמנו בדמותנו וירדו ברגת הים ובעופ השמים ובבמה הארץ ובכל הארץ ובכל רשות הארץ על הארץ: נברא אלהים ואת הארץ כבצלמו בצלם אלהים ברא אתך: נברך אלהים ניאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וככשך ירדו ברגת הים ובעופ השמים וככלי חיה הרמשת על הארץ: ניאמר אלהים הנה נתתי לכם את-בְּלִיעָבֵב ווּרְעַבְּרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵיכֶם הארץ ואת-בְּלִיעָבֵב אשר-בו פְּרִיעָבֵץ וּרְעַבְּרַע ליכם כי היה לאכלה: ולכל-חיה הארץ ולכל-עוף השמים ולכל-וּרְמַשְׁעַל-הָאָרֶץ אשר-בו נפש חיה את-בְּלִיעָבֵק לא צשב לאכלה וניהרין: נברא אלהים את-בְּלִיעָבֵק אשר עשה והבה-טוב מאד ויהי-ערב ויהי-בקר يوم הששי:

ב' ברא: וואצחה כי אלהים מן-האדמה כל-ען גחמד למראה וטוב למאכל וצע החיים בתוך הבון וצע חיה טוב ונחר יצא מעדן לחשכות את-הgan ומשם יפרדר ותיה לארכעה ראשיהם: שם האחד פישון והוא הסבב את כל-ארץ הקווילה אשר-שם הנקב: יביז וגrob הארץ טוב שם הקדלה ואבן השם: ושם ד' הנגר השני גיכון הוא הסבב את כל-ארץ בוש: ושם הנגר השלישי חקל הוא ההלה קדמת אשור והנגר רביעי הוא פרת: ניקח יהוה אלהים את-האדם וניחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה: ניצו יהוה אלהים על-האדם לומר מכל עז-הgan אכל תאכל: ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנה מות תמות:രיאמר יהוה אלהים לא-טוב היות האדם לבתו עשה-לו עוזר בנהנו: נוצר יהוה אלהים מן-האדמה כל-חיה השדה ואת כל-עוף השמים ניבא אל-האדם לראות מה-ייקרא-לו וכל אשר יקרה: כלו האדם נפש חיה הוא שמו: נברא האדם שמות

is the idea that the collective is sovereign over the individual and that marriage actually places the two individuals at the service of society.

Basically, this is not only a collectivist doctrine, but a positivist-naturalistic one as well. It denies the unique and specific in the marital union of two humans; it sees the union within the natural scheme of things, comparing it to the process of pollination in the vegetative world or seasonal mating in the zoological kingdom, where, indeed, the existence of the individual plant or animal makes sense only within the context of the species.

The theory of immanent axiology shifts the center of gravity from without to within the matrimonial union. Accordingly, the main value of marriage is to be found not in its collective utility, but in its creating a personal experience that enriches and enhances the lives of two individuals who were drawn to each other. Humans, this immanent theory of meaning argues, thirst for love and fellowship. They crave life in community, personal union, sharing destiny with somebody of the opposite sex. In marriage they find fulfillment. Procreation, according to this philosophy, is not the central theme of marriage. A childless marriage is just as sacred as one blessed with offspring, since the meaningfulness of the matrimonial union is to be found in the self-fulfillment of the wedded partners themselves rather than in the benefits which accrue to society. Thus, matrimonial individualism substitutes for matrimonial collectivism, and romanticism for utilitarianism.

The Biblical Perspective

When we examine this controversy in light of the Biblical story of creation, we discover that the Bible operates with both motifs, the objective-transcendent and the subjective-immanent. In the first account of the creation of man, the sexual union of male and female, *zakhar u-nekevah*, serves only one task: procreation. Man and woman are told to "Be fruitful and multiply"

Marriage

Two Theories of Marriage

There are two basic theories about the institution of marriage. One theory developed a *transcendent** axiology, that is, a value system that finds the meaning of matrimony *outside* of the matrimonial union. The other theory developed an *immanent* matrimonial value system, discovering meaning *within*. According to proponents of the transcent value system, marriage is committed to promoting the welfare of the group. The latter's survival is the main goal pursued by the two individuals united in marriage. It is irrelevant whether the term "group" is understood in a liberal fashion at the level of human universality and equality, that is, as the human race as such, or is rather interpreted in a restrictive manner, referring to a particular community. What is significant in the transcent theory

*Transcendent is outer-directed, while *immanent* is inner-directed. *Axiology* means value system—eds.